

БИСМИЛЛАҢИР РӘҢМАНИР РӘНИМ

Бәһа Аккаја сүркүн едиләндә, инкилисләрләр әлбир һәрәкәт етмиш вә бир нәв онлара жарынымышдыр. Бәһа өлдүкдән сонра Черчил Абдулбаһаја вә Бәһаиләрә баш сағлығы вермишди. Османлы һәкүмәти Бәһанын фаалијетиндән шүбһәләнмиш, лакин Бәһа инкилисләрин мүдәхиләси илә өлүмдән хилас олмушду.

Бәһа мәктубларында Инкилтәрә Императоруна «Аллаһым Инкилтәрә Императору бешинчи Чорчу гүвәтләндүр. Онуң көлжәсини бу бәјүк өлкәнин үстүндән һеч вахт әсик етмә. һәгигәтән сән, күч

өзү дә билирди. Лакин бу хитабларын халға бәјүк тәсири олачағыны билән Бәһа, бу јолу сечмишди.

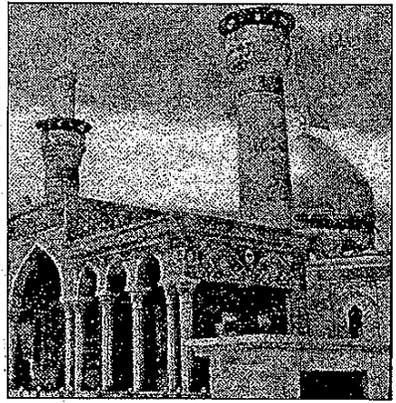
Бабын, Бәһанын гурдугу диндә, нә гижәтдән нә дә ахирәтдән сәһбәт ачылмышдыр. Онларын фикринчә гижәт бир пејғәмбәрин зүһурдур. Мәсәлән, Иса пејғәмбәр динини јаймаға башлајанда Муса пејғәмбәрә инананларын гижәти гопмуш, онлара табе оланлар сиратдан кечиб, чәннәтә кирмиш, табе олманлар исә чәһәннәмә атылмышлар.

Һәзрәт пејғәмбәрин «һәгигәтән дә Аллаһ һәр јүз илдән бир бу үмәтә динини тәзәләјән бирини кәндәрир» һәдисинә истинад едәрәк пејғәмбәрләрин сонунчусу олдуғуну идиә етмишди.

Онуң фикринә кәрә, Иса пејғәмбәр чармыка чәкилмәмиш, һиндистанә кетмиш вә Кәшмирдә динини јайрағ, јүз ијирми јашында орада вәфат етмишди. Мәзары мөлүмдур вә башға бир пејғәмбәрин мәзары һесаб едиләрәк зијарәт едилир.

Әһмәд Газијани она инананларә бези «Мөчүзәләр» һәстәрмишди. Онуң әсас

ғәмбәрләр арасында бир ев тикәнә бәнзәјирәм, ев тамаланмыш, кәзәл бир шәкилдә тикилмишди. Анчағ бир кәрпичин јери бош галмышдыр. Мән о кәрпич гојулмамыш јери долдурдум. Пејғәмбәрлик мәнимлә гуртарды» бујурмушду. Ајәдә вә һәдисдә «пеј

МӘЗҢӘБ КЕДИЛӘН ЈОЛ ДЕМӘКДИР

Һәзрәт Пејғәмбәримиз дә «Мән пејғәмбәрләр арасында бир ев тикәнә бәнзәјирәм, ев тамаланмыш, кәзәл бир шәкилдә тикилмишди. Анчағ бир кәрпичин јери бош галмышдыр. Мән о кәрпич гојулмамыш јери долдурдум.

вә гүвәт саһибисән, улусан, үстүнсән» сөзләри илә дуа етмишди. Америкаја кетдији заман Иранын сәрватинин јерин алтында олдуғуну вә Америка милләтинин сәјәсиндә буңларын ашкара чыхарылмасыны истәдјијини бил-

ИНДИ БӘҢАИЛӘР ВАРМЫ?

Бәһаиләр мәбәдләринә «Мәшригул-Әзкар-дәрк едиләнләрин шарһи» дејирләр.

«Мөчүзәлери» бези һәдисәлери габағмадан хәбәр вермәсидир.

Әһмәд Газијанинин гурдугу диндә саваш јождур. Бурада дүшмәнә гаршы достча даврамағ, ону өјүд-нәсиһәтлә јола кәтирмәк төвсјијә олунур. Онуң инкилисләрә гаршы күчлү мейли олмушду. Онларын һиндистандан чәкилмәләрини истәмиш, һәтта буну Аллаһын јазысы кими гәбул етмишди. Әһмәд Газијани 1908-чи илдә өлмүшдүр. Тәшкилата сонрадан Нурәддин адлы бир нәфәр башчы сечилмишди. 1914-чи илдә Нурәддин өлдүкдән сонра мезһәб ики јерә арылмышдыр: Газијаниләрин бир гисми Гулан Әһмедин оғлу Бәширәддини, бир гисми исә Мәһәмәд Әли адлы бир нәфәри өзләринә башчы гәбул етмишләр. Биринчи фирғәјә Газијаниләр, икинчисинә Лаһур Әһмәдиләр дејилмишди. Биринчи фирғә Никериядә, Кен-җа колониясында, Чавә вә Сумтрада, икинчи фирғә Лаһурда тәшкилатланмышдыр. Икинчи фирғәнин Лаһурда мәсчидләри дә вардыр. Мә-

ми ганунларә гаршы чыхмајан бүтүн мезһәбләр тәрәфиндән ортағ бир фикир кими гәбул едилмишди.

ТӘРИГӘТ НӘ ДЕМӘКДИР? ОНУН МӘЗ-ҺӘБЛӘ ФӘР-ГИ НӘДИР?

Әрәб дилиндә олан бу сөзүн мәнасы јол демәкди.

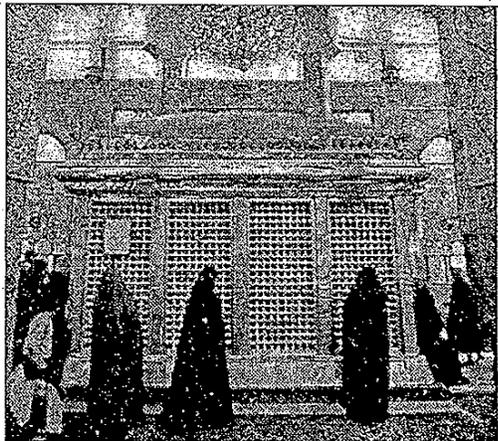
«Мезһәб» дә кедилән јол демәкди. Тәригәтлә мезһәбин фәрғи ашағыдакылардан ибарәтди:

Мәзһәб етигадда, ибадәтләрдә вә һүғугда дини әмирләрә истинад едән һәмчинин бези олава рәјләри, мүгајисәләри, фикирләри өзүндә еһтива едән бир системди.

Тәригәт гулу Аллаһа гоушудуран, зәғв, нәшә, ирфан вә ешг јолудур. Суфиләрин фикринә кәрә бу јолу тутан адам бүтүн варлығыны Аллаһа верир, һәр шәјдә

онуң гүдрәт вә һикмәтини көрүр. Суфиләрә кәрә һәр шәј Аллаһдан кәлмишди: сонунда да она дәнәчәк вә онун варлығында јох олуп кедәчәк. Бир сөзлә мезһәб елм јолудур, тәригәт исә ирфа, јәни инсанын руһи вә мәнәви дүңјасы илә бағлы олан јолдур. Әбу һәшим Куфинин ады илә бағлы Чүнәјдин, Сәһмин вә башгаларынын ады илә бағлы Чүнәјдијә, Сәһмијә, Тајфу-ријә, Мүһәсибијә кими јалһыз адларыны ешитдијимиз тәригәтләрин хусусијәтләрини билмирик. Бәлкә дә буңлар там тәригәт дејилди.

Һазырлады: Туркан Исмајил

дирмишди. Көрүндүү кими Бәһа, Бабадан даһа ағыллыдыр. Ишләрини даһа јакшы билән бир адамдыр. «Әгдә»дә «еј һәмдәрлар, сиз гулларысыңыз, кәләләрсиниз. Әп мүлк саһиб би артыг зүһур етмишди. һәр шәјдән хәбәрләр вә даим тәдбирли олан Аллаһ сизи итаәтә чағырыр» дејә хитаб етмиш, «Әлваһ»да «Дин һүғугуну биләнләрин шүбһәләри, ирфан саһиб оланларын ишарәтләри, әмр саһибләринин гүвәтләри, сизи парлаг үзләрдән, ән бәјүк доғрулудан-Бәһаиләкдән тәһрид етмәсин» демишди. Краллардан вә һәмдәрлардан һеч кимин она инанмајачағыны о

Түркмәнстанда-Ашгабадда, Америкада-Чикагода, Оганда-әләтләриндә, Австралијадә-Сиднеј шәһәриндә, Алманијадә-Франкфуртта мәбәдләр тикдиришләр. Әзләринин јәддиги хәбәрләрә кәрә дүңјадә ики миндән артыг руһани мәркәзләри вардыр. Бәһаиләр күчлү тәблиғатла мәшгул олур; конфранслар, јубиләләр кечирилир.

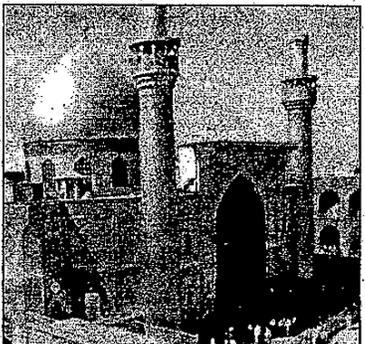
ГАЗИЈАНИЛИК НӘДИР?

Бу дини 19-чу әсрдә Тенҗабда, Газијани шәһәриндә анадан олан Мирзә Гулан Әһмәд Газијани гурмушду. О,

Бу удурма диндә дә дүшмән әлинин олдуғу шүбһәсизди.

Һәзрәт Мәһмәд сон пејғәмбәр дејилдири? Пејғәмбәрлик онуңла гуртармамышдырмы? Мүсәлман олдуғларыны идиә едән бу адамлар, нечә олур ки, јени бир дин гурурлар?

Гуран-кәримин 33-чу сурәсинин 40-чы әјәсиндә «Мәһмәд силәрдән һеч биринизин атасы дејилдир вә јалһыз Аллаһын рәсулудур вә пејғәмбәрләрин сонунчусу дур. Аллаһ һәр шәј биләнди» бујурмушду. Һәзрәт Пејғәмбәримиз дә «Мән пеј-

зү дә умумидир. Нәбиләрин бир гисми шәриәт саһибидирләр. Нәбиләрин сонунчусу дејилдикдә рәсуллар да бура дахилди. Чүнки һәр рәсул нәбидир, лакин һәр нәби рәсул дејилди. Бу фикир исла-